

Edito!

V roce 2007 zemřel Egon Bondy a Jiří Kovanda na documenta 12 vystavoval záznamy svých akcí ze sedmdesátých let minulého století. Hodnotový relativismus jako konsensuální míra veřejných věcí se zdál být jediným morálně schůdným kompromisem a prostředkem pro uchování společenské stability a možností aktivismu. Iluze o tom, že je možné vybudovat alternativu nebo se uchýlit do paralely, v nichž se dýchá jiný než systémově zrelativizovaný vzduch, byly natolik velké, že směřovaly spíše ke kontraprodukcí. Základy pro aktivní skepsi a individuální životní politiku se daly hledat v nestabilních a nespojitých bodech, ve vektorech, jejichž zakotvení, či pokusy o ně, však vedly k pozastavení jejich smyslu. Jak vlastně vypadalo místo, v němž nám byly přisuzovány nebo v němž jsme si přisuzovali role aktérů a arbitrů orientace? Mohla nějaká, pokud možno živá, skepse dostávat vůbec nějaký impuls přímo z vlastního sebereferenčního rámce, umění? Nebylo určující spíše prostředí, do něhož umění přesahovalo? Nebo individuální rozměry konkrétního jedince, jeho morálky, pocitu, náhody? Jaký mohlo mít smysl uvažovat o specifickém aktuálním poslání umění tváří v tvář realitě, která byla tak hroživá? Mělo smysl sázet na kontinuitu autonomního pole umění? Od Duchampa a Maleviče až do současnosti... Od buržoazní frustrace a revolučního oportunismu až do současnosti... Napětí mezi autonomií a sociální participací bylo tématem života a praxe – zdálo se podstatným společným jmenovatelem hledání a otázek po identitě, identifikaci, intuici a fikci (umění) v současnosti. Bylo to, tuším, 8. listopadu 2007.

David Kulhánek